

Олена Мамчич

CONSTANTIS

Константа

Поезії

Чернігів
Видавництво «Десна Поліграф»
2017

УДК 82-1(477.51-25)
ББК Ш6(4УКР-ЧЕР)6
М 22

Літературний редактор
Любов Райська

Мамчич Олена
М 22   **Constantis. Константа. Поезії.** –
Чернігів: Десна Поліграф, 2017. –
128 с.

ISBN 978-6177491-52-0

Кому зараз потрібні вірші? Прагматичний час, яким правлять зовсім інші «цінності»... Де знайти місце адекватному сприйняттю нашого буття, якщо Його Величність Слово втрачає сенс позитиву та натхнення?

Сьома збірка поезій Олени Мамчич надихає Читача на пошук гармонії, добра й любові у такому дивному світі, коли бачиш себе і події наче крізь скло втрат і ганьби...

УДК 82-1(477.51-25)
ББК Ш6(4УКР-ЧЕР)6

ISBN 978-6177491-52-0

© Мамчич О., 2017

*Світлої пам'яті мого Батька,
Мамчича Бориса Федоровича,
Людині щедрого серця, лікареві,
який більше 50 років віддав
медичній справі, – присвячую
цю книгу...*

Константа

Глибока блакить кольорів осені, нетривка велич землі, що готується до зустрічі з юністю весни, падіння в яскраву зірковість літа – усе це є КОНСТАНТОЮ вічного життя, яке дивує своєю швидкоплинністю. Безмежність шалених вітрів, неквапливість наскрізних дощів – КОНСТАНТА почуттів, від радощів до болю...

КОНСТАНТА віри, надії й любові у непереможному прагненні людини до самопізнання, сприйняття ідеалу доброти і відчуття себе частиною неоглядного Всесвіту...

Залишаймося ж у пам'яті одне одного чесними, щирими тією повнотою почуттів, із якими є приреченими пройти своєю та чужими долями...

**У СПОГАДИ ПОРИНУЛА
ЗЕМЛЯ...**

Ти, земле, –
Чорний оксамит,
Безрадосте моя,
Ти – скеля,
Мармур чи граніт,
А все ж – моя земля.
Тебе палили і пекли
Прокляті всіх мастей,
І не водицею текла
Сльоза з твоїх очей.
Горіла у вогні печей,
Страждала повсякчас
В промовах бісових ідей,
Що таврували нас.
Та з-під брехні земля жива,
І знову – час такий,
Що захлинаються слова
Під мудрий погляд твій...

Я – білий подих бузковий
Під вітром весни і тепла,
Я – сірий твій біль мармуровий
Без ніжності й злагоди зла,
Я – поштовх рухливої долі
У зашморзі чесних надій,
Стежина буремного поля,
Окраєць нескривджених мрій,
Я – зброя словесного бруду
І кров металевого дня,
Сльозинка байдужого люду
В дарунок безкрилим вогням,
Я – крихта і світ одночасно,
Спокута і гріх молитов,
Миттєвість і вічність негласна,
Свобода і важкість оков...
У сказі блаженного часу
Шляхетних яскравих чеснот,
Країно моя сивовласа,
Я – твій безпорадний народ...

Небесна Сотня... Вічність над Майданом...
Жалобні крила вітру і дощів...
Бажали жити, слави не жадали,
Не чули серцем красномовних слів...
Блаженна доля Вас усіх спіткала,
Відчули біль буття, чужий і свій,
І під зірками зоряних хоралів
Злетіли душі бранців смерті у сувій...
Небесна Сотня... Ви святі і грішні,
У час важкий країни злидарів
Заради поколінь, прийдешніх і колишніх,
Пішли... В ім'я любові, віри та надій...
Але Ви з нами... У піснях і думках
З небес мрійливих взимку й навесні
Прокляттям куль із кров'ю, болем, сумом
Ще завітаєте у наші дні і сни...
Вас не забудемо... В сльозі наївно чистій
Попросимо всепрощення у Вас
За те, що відійшли під сонце променисте
Нетореним шляхом без гніву і прикрас...
В обійми янголів потрапили з повітрям,
Ми ж на Землі помолимося за Вас,
І молоде, зелене, сильне віття
Зупинить на хвилину плинний час...

Існує слово
Джерелом натхнення,
На світі білім
Ти живеш і я,
Блукають люди
У безсмертних йменнях,
І ще приймає гнів життя
Земля.
Здобута слава –
Тягарем на плечі,
Проблеми має
Гідність, віра й честь,
І може статись,
Що за ранком вечір
Впаде на білий світ
З глухих небес.
Зотлілий час,
Спотворений століттям,
Загубить все рухливе
В мить одну,
А ти, любове,
Зеленавим віттям
До себе кличеш
На вітрила сну...

Нехай не все складалося
Завчасно,
Рядки газет журили
Крадькома,
І літер біль паплюжив
Мову красну,
Здавалося, що влітку
Йде зима.
Ти очманів від криги
Слів безвладних,
Неначе лід струну душі
Порвав,
Не відчував поради
Безпорадних,
Ланцюг з хрестом
Давно із шиї зняв.
І довелося слухати
Промову
Нещирих і замріяних
Щедрот,
У гурті слів премудрих
Бачив знову,

Як народився
Той чужий народ.
Він ще живий
На шпальтах сьогодення,
Іще блукає
В царині надій,
Не позабувши
Рід святий і ймення,
Життя століть
Залатаний сувій...

Застрягли ми
В чутках балаканини,
Не можемо вже
Зупинити рух
Думок стрімких,
Що пнуться,
Швидкоплинні,
А вітер чистий
Теж немовби вщух.
Де ж ви, німі герої
Сьогодні?
Сховалися в тенетах
Мудрих слів?
І плине час,
Нові блукають ймення,
Й запал гарячий
У плітках згорів.
Невже простили
Всім гріхи торішні
І віримо тим голосам
З небес?
Шлемо прокльони
В душі вічно грішні
І надягаємо невинний
Срібний хрест.

О Боже ж мій!
Ти, мабуть, зупинився
Від сварок тих
І втратив майбуття,
І миті кожної
За нас, лихих, молився,
Благаючи
Пристойного життя?
А небо слухало
Ті жалощі безвинні
І, мабуть, плакало,
Хитаючи дощі,
І щиро вірило
Блаженному молінню,
Осіннє сонце
Навіть впало у кущі...
Прости за все
Дітей своїх безрідних,
Не гнівайся на нас за те,
Що ми такі,
Не полишай душі
Свого народу,
Прости за все
І відпусти гріхи...

Жахливий час,
Жалобна гра тіней,
Зухвалий прорахунок
Слів спокуси,
Знов музику
Ухвалює диджей,
Сховавши посмішку
У чорних вусах.
О ви,
Заробітчани маячні,
Прослухавши
Відбитки какофоній,
Завмерли позами,
Неначе уві сні,
Без захвату
Зворушливих симфоній.
Невже не вистачить
Можливості зійти
З тієї каруселі сьогодні,
Не залишивши
В темному куті
Свої пробиті колом
Грішні ймення?

Музичних намірів
Не бачила земля,
Не чула оповідок
Благостивих,
Та метушилась комашня
І стигла тля,
Що відчувала
З'єднання щасливе...

Чужа країно
Цінностей примарних,
Ти заблукала
Безвістю шляхів,
Була колись премудра,
Чиста, гарна
І чула солов'їний
Вічний спів...
Тож де твої
Неспалені світанки,
Дощі звичайні
З кришталю води,
Вітрила мрій
На батьківському ганку,
Надії квітка
З вірою на „ти”?
З колін підводься,
Розпрямивши спину,
І щирий погляд
Надішли зіркам!
О Земле,
Ти ніколи не загинеш,
І серце щире
Я тобі віддам...

Блаженних депутатів
Голос чути,
Блокують совість
На теренах днів,
Країна знову –
У моральній скруті,
Народ безтямний,
Наче одурів.
Все терпить:
І знущання, і отруту,
І слів гірких
Блукання у п'їтмі,
Любов нещирю
І ненависть люту,
І чад промов
У сонячній луні.
Невже усе
Коли-небудь
Скінчиться?
То як же жити
Будемо тоді?
Молись, народе,
Не спиняй молитви,

Бо ж бути капостям,
Нещастям і біді.
Прости усе їм,
Рекрутам зухвалим,
Котрі спасіння бачать
У грошах,
Невже не вистачить того,
Що вже накрали,
Без Бога в серці,
З вогником в очах?!

У спогади
Поринула земля,
Вона відчула
Стиглий біль і спеку,
Рухлива воля,
Наче немовля,
Лоскоче душу –
Сонце йде до Мекки.
Грішити треба,
Аж до самоти,
У тих турботах
Очманіють бренди,
Віддай борги,
А очі бідноти
Усім простять
Нещирості моменти.
І ти злукавиш,
Адже знов –
Один,
В бурхливих ріках
Серце шаленіє,
І скло,
Заляпане парадністю
Вігрин,
Іржавим брудом

Нас, глухих, накриє.
Отож згадаймо,
Братіє, себе,
Ми йшли колись
У прапорах червоних,
Залитих кров'ю (і тебе залле),
А на церквах безсилих
Вили дзвони.
Хіба ж забудемо
Оті круті часи
Й прапороносців,
Відданих ідеям?
І той шматочок хліба
Відкуси –
Згадай голодомор, –
Іде він!
Голодомор у душах
І серцях,
Голодомор
У пам'яті турботах,
Голодомор
В чужих брудних
Думках,
Голодомору чую
Сумні кроки...

Лампада пам'яті,
Душевна загорога
У лабіринтах кучого тепла,
І кучугури щиростей ворожих –
Недоля кисню, що життя взяла.
Містраль повіє
По містах французьких
І серце наче згасне назавжди
У тих провулках незбагненно
Вузьких...
О небо!
Бранців совісті прости!
А необтесані і ненависні
Крила
Запхають почуття у самоту,
Прости, країно,
Що тебе любила,
Таку невинну,
Рідну і просту...
На кін поставлю
Тих бажань окраєць,
Згадавши квіти у палких житах,
І вже не бачу
Кораблів до раю,
Лечу до тебе
Кручею життя...

Ти запалив свічу
На вічну пам'ять?
Зотлілі кості,
Щерблені життя...
Чи зможемо в віках
Себе прославить
І ще відчути
Пізнє каяття?
У час новий
Безвинності і зради
До книги вічності
Занесено слова,
Порожні балачки,
Пуста бравада,
Нещире серце
В думках спочива.
О боже мій!
Що діється на світі?
Лукаве сонце
Дивиться в смітник,
Вже не радіють
Безтурботно діти,

І ти до болю
Остаточо звик.
Країно рідна,
Ти заллешся кров'ю,
Якщо забудеш
Відданість свою,
Хіба скажені біси
Із любов'ю
Колись зомліють
В праведнім раю?
Блаженний дню,
Тебе не зупинити,
На зраду всіх,
Героїв і базік,
Сувоєм пам'яті
Сучасний розум вкрито,
Рокоче грім,
Століття чує крик...

Чи стала на коліна,
Україно,
Коли тебе душив
Голодомор?
Душа твоя в провіні
Не загине,
Хоч розіпне
Блудливий щирий ор.
Ти ще живеш,
Іще бажаєш волі,
Кидаєш виклик
Тим сумним рокам,
У жадібній неволі
Та сваволі
Синів тортурами
Замордував.
Пісень не чутно,
Наче звістка з неба
Впадуть зірки безсилі,
Неживі,
І вже тобі вагатися
Не треба –

У лісі не співають
Солов'ї...
Моя країно, сильна
І щаслива,
Якою ти ніколи
Не була,
Століть прокляття –
Доля незваблива,
В роках злиденних –
Ти усе пройшла.
Не зупинилось
Щедре твоє серце,
Душа відкрита
Для надій добра,
Та доля чесна,
Чиста і відверта,
Сумління миру –
Ось твоя зоря.
Ти – вічне сонце,
Ти – свята молитва
До всіх,
Хто дихає тобою
І живе,
Та ще чекає

Віковічна битва
Добра зі злом,
Що нас усіх зове.
Тебе благаю
І себе благаю:
Дай вистоять усім
В цій боротьбі,
Тернистий шлях
До Бога і до раю
Прокладемо
Крізь пекло і ножі.
Так будьмо ж ми
В усі віки славетні,
Не заплямуємо ж
Ні мертвих, ні живих,
Пройдемо все,
Душі не вмерти
На тих дорогах,
Вічних і святих...

Втрачаємо
Душі незгасний жар,
Нічого майже нам
Не залишилось,
Себе розтринькали
В пориві вічних чвар
І віддалися
Сатані на милість.
Духовність
З нас, небіжчиків,
Пішла,
Її не вернеш –
Скрилася за рогом,
І не зосталося
Ні міста, ні села
На батьківському
Щирому порозі...
Брати і сестри,
Українці ми,
Ми – нація, нарід,
А не нарідність,
І не зрікалися
Ні ґратів, ні суми,
Поклавши на вітвар
І честь, і гідність.

Тож об'єднаймося
(іще лишився час,
і для добра
ще вистачає сили),
Полюбить сонце
Незрадливих, нас,
І відведе
Від чорної могили.
І, може,
Ще відродиться весна
І біль душі
Згорить в пільмі негоди,
Прийде очищення,
А лихо-сатана
Зненацька згине
В блискавках природи.
А ми залишимося,
І стане, як було
У всі віки:
У злагоді та мирі
З сердець
Назавжди зникне
Кляте зло –
Надія запанує
В мудрій вірі!..

Що я дала тобі,
Моя країно,
Окрім себе
І вічних істин днів?
І промайне зненацька
Та година,
Що забере оману
Блудних снів...
Прости мене
За всі життя провини,
Перед своїм обличчям –
Без порад...
Безмежність серця –
Сплата в вічну скриню –
Благає знов відчути
Грішний чад...

Свого приниження, народе, не відчуєш,
Допоки розумом збагнеш оці часи,
Аж сліпить очі – то життя вирує
В жебрацьких долях щастя і краси.
Знов багатіють на чужих тенетах,
І квітнуть пики у вині та злі,
На шпальтах волі у брудних газетах
Чека розплата грішних на землі.
Зневіра честі – пекло для лукавих,
А як збагнеш, – не буде вороття,
Гріхів омана ще чекає слави,
Кидає виклик долям і життям...

Немає ладу у моїй країні,
Блюзнірства і неправди – мед гіркий,
Без страху в вітрах неначе гинуть
Здоровий глузд і праведні думки.
У можновладців в безлічі «роботи»
Залякли душі, руки не тремтять,
Сумління мають остогидлі живоглоти –
Народ плюндрують в пустощах порад.
Гаптована мораль – стандарт порожній,
І нескінченний ряд глухосліпих,
Жебрацтво справ у них, творців заможних,
Прости ж їх, Боже, ці гріхи – не сміх.
Народ латає злякані кишені,
А гроші в гаманці – неначе пил,
На борошно, у невеличкій жмені,
Усе ж таки для діток заробив.
«Еліта» нації пирує та жирує,
І скреготить зубами «іномерс»,
Закону очі вже за ними не пильнують,
Рахунки в банках – пожиттєвий хрест.
Повстань, народе, захистивши волю,
Дітей своїх і сивий білий світ,
Повстань з колін, руйнуючи недолю,
Піднявши крила в радісний політ...

Шановне панство, вічні українці,
Нащадки нації, народу від селян,
Ви на землі своїй – чи рідні, чи чужинці,
Чи залишки від доль лихих мирян?
Чому так живемо або ж існуєм?
Минуле – на прокльонах повсякчас,
А у розмовах мужності вируєм,
Насправді ж проклинає дійсність нас.
Ми зрадили весну свою і осінь,
Майбутнє темне в очі загляда,
І вітер щиросердий долі косить,
Немає миру там, де йде війна.
А вихід є: без сварок і сваволі
На крилах мрії пісня зазвучить,
Серця відкриті, душі чують волю
В обіймах сонця вічністю молитв...

Спаплюжив час рахунки за ідеї,
Гуркоче вітер у розплаті днів гірких,
Країно мила, залишаюся твоєю
В рядках книжок знайомих і чужих.
Мій біль нестерпний за твою неварту долю,
За галас бруду, за обійми пустоти,
За те, що ти дала нарешті волю
Не тим, хто мав з тобою поруч йти.
Ти обізналась, опинившись раптом
Не там, де сонце обіймає день,
Не там, де слово красномовним гаптом
Лінчує бранців вічністю ідей.
Приречена пройти шляхи незнані,
Провини мужньо взявши на плече,
Своє відродження у правді подолаєш,
Відкривши душі праведним ключем...

Від безнадії серце спорожніло
І пам'ять мов заснула вічним сном,
Моя держава важко захворіла,
І тільки в обіцянках – слів підйом.
Вмирають села – то земля вмирає,
Хоча ще може волю народить,
Ідемо стежкою, від пекла і до раю,
В облуді слів безпомічних століть.
Забули Бога, – він за нами стежить, –
Кромсає час незграбних злидарів,
І, мов блаженних, нас буття мережить,
І від безсилля світ немов зомлів.
Покиньте, вірні, лайки і прокляття,
Один до одного схиліть свої чола,
Ми, українці, – віковічні браття,
Ти, рідна земле, нам життя дала...

Крик безголосий –
Хибне перемир'я
Чужих стандартів
Благості й добра,
І прийде сум
Спізнілого дозвілля,
Якщо настане
Милості пора.
Хоча свічки
Ще встигнем запалити,
А все одно
Життів не повернуть...
Вони пішли,
А ми – лишились жити
І пізнавати
Біль земний
І суть...

Ідемо мовчки
За провини долі,
Сила-силенна
Променю вогнів,
І викреслило сонце
Всі паролі
У таємничих проявах
Віків...

Згуртуймося, брати-слов'яни,
Без партій, без гнилих ідей,
Під прапор знаних и незнаних
Пігмаліонів й Галатей.
Ще животіє правда слова,
Серця ще б'ються в унісон,
Народна паства вже готова
Перекричати гнів-клаксон.
А вища міра покарання
Вже не зупинить той нарід,
В полоні вічного заслання
Він ще згадає думи й рід.
Козацьку славу й амулети,
І Бога, що пильнує нас,
Рятує душі, що ідуть у Лету,
Без покаянь і без прикрас.
У вічності нема спокою,
Гріхів не щезне череда,
І пам'ять вірною рікою
Наповнить вірою серця.
В обіймах славного багаття
Любові, щирого тепла
Ми запануємо всі, браття,

Блаженна воля вже прийшла.
Цю квітку ніжну, променисту
На грудях щільно укріпи,
Надію вірну, світлу й чисту,
Роками волі пронеси!..

МОЛИТВА ДО СОНЦЯ

Маленька хатка в сонечка під боком,
Окраєць хліба, кухоль з молоком,
Мій краю милий, краю синьоокий,
В рожевих мальвах під моїм вікном.
Я йду від тебе і до тебе повертаюсь,
Сумую часто в перехресть доріг,
І світлим ранком знову я вітаю
Долівку рідну й батьківський поріг.
Летять роки, як журавлі, за обрій,
Ви всі – мої, як друзі й вороги,
Шумлять вітри, зухвалі і хоробрі,
Та ще життя – до щастя і снаги.
Тож будьмо разом в чистоті і вірі
Стрічати сонце в сивині дощів,
Любов'ю пестити свої надії
І знов приймати вічну мудрість слів!..

Долоні плескають –
І зовсім
Нечуваний вернеться сміх,
Писака невмілий
Під осінь
Знеболить строфою усіх...
Розмаю шука
Безпорадність –
У розвідку вийде
Скрипаль,
Кохання безплідного
Жадність
Уже огортає мораль...
Ну що, альтруїзм –
Це початок,
А може, –
Кінець забуття?
І прийдеться
Вітер засватать
У викрутах клятого дня...

У мріях сонця –
Вічний білий світ,
І зелен сад
Улітку плодоносить,
І вранішній
Пташиний переліт,
І листя жовте,
Як вирує осінь...
Це все – життя,
Що пестить кожну мить,
В роках блукаємо,
Неначе навіжені,
І огортає нас
Жага століть,
І сивий дощ
Хапаємо у жмені...
Благаймо ж Бога:
Подаруй роки,
Продовжи щастя
Мандрувать землею...
У барвах неба –
Щирих днів рядки
І мудрий погляд Долі –
Без елею...

І знову згода
На вогонь буття,
Хоч дні минають,
А за ними – ночі,
Ідеш до храму,
Просиш каяття
І дивишся неначе
Богу в очі.
Тебе прощає
Вічністю надій,
Бо точно знає,
Де твої світанки
Несуть на крилах
Життєдайних мрій
Весну кохання
З вечора й до ранку...

Ця молитва – до тебе,
Коханий,
Всі слова в ній –
Прості, як бажання. –
Знов, здається, впадаю
В оману
Під чаруючу сповідь
Кохання.
Може, поруч, а може, –
Далеко
Невблаганна замріяна
Тиша. –
Липень стиглий обманює
Спеку
Перед серпнем, що осінню
Дише.
І свіча, наче чорне
Багаття,
Обіймає предзоряні
Тіні –
Я до тебе іду
На розп'яття
Все життя, від початку
Й донині...

Звичайно ж, знову я відчую втому
Від цих просторів міста і села,
І помолюся Вічному Святому,
Душі торкнутися зненацька
Знов змогла...
І побратаюся з убогими живими,
Які у пеклі час гортають свій,
І ймення їхні – віковична нива,
Її бентежить вітер-суховій.
Я залишитись хочу в тім сторіччі,
Що вірші грішні в музику вкладе,
Життя лоскоче щедрим вітром вічним,
Якщо бажання сонце не вкраде...

Паперові пароплави пливуть
По калюжах...
І дощі не скучають без сонця...
Це надії пливуть
Та чиїсь сподівання на краще...
Наче мрія пливе,..
І бачиш,
Як життя пропливає
Білим пароплавом
У калюжах
Дощів
Нескінченних...

Живеш, як неук,
В давніх засторогах,
Ярмом життя
У пастках сірих днів,
І вже не знаєш,
Де ж твоя дорога
У молитвах
Замріяних богів.
Кмітливе щастя
Дивиться у вікна,
Двобій триває
У добрі зі злом,
І ти, можливо,
До недолі звикнеш
І знов зустрінеш
Сірий бурелом.
Та ще не вечір,
Ще всміхнеться доля,
Життя сюїта
Подарує мить,
І час бажання,
І терпку недолю,
І вічність неба
Сонячних століть...

У чому сенс життя?
Можливо, у коханні?
Незграбних почуттів
Замріяний політ,
Або ж у днях лихих,
І перших, і останніх,
Що у вітрах пливуть
Крізь безум літ.
Дитинство і жура,
Братерство щирих весен,
І злих снігів
Розбурхана імла,
Осінній переліт
У хмарах безтілесних,
І відчуття землі
Маленького села...
Навіщо це життя,
Прекрасне і жахливе,
Початок і кінець
Замріяних століть?
Позаду – крик дощів,
Попереду – ще зливи
І вкрадена у сонця
Щастя мить...

Ніхто і ніде, і ніколи
Не стане володарем днів,
Коли озирнешся довкола, –
А світ мимоволі прозрів,
Щодня маєш справу зі щастям
І безпомилково живеш,
З коханням блукаючи в хащах,
Надію терпінням заллеш...

Відтяли душу
Забобонів грона.
Цілком природна –
Оптова ціна.
Грайливо пестить
Всіх Джульєт Верона,
Бере кохання,
Наче крадькома.
Та вже змарніли
Вікові обличчя,
І пожовтіли
Келихи дощів,
Медовий смак
Похмурого сторіччя
Шматує долі
Марністю життів...

І власноруч,
Як зайвий той непотріб,
Під хибну дату
Вигадки небес
Все викреслю
Наругою безодні.
І знов мене врятує
Божий хрест.
Тоді настане
Справжнє правосуддя,
І слава вкрадена
У благодаті днів,
Життя – пустеля,
Пращурів – безлюддя,
Хитка святиня
Стане тінню слів...

У ліриці життя
Спокуси вистачає,
А сонце світить,
Загортає дні,
Юрба вітрів,
Щербатих з небокраю,
Несеться
Крізь прощання і вогні.
Не скривдить сонце нас
У нетрях часу,
Якщо поквапиться, –
То житиме в віках,
З крилатим вітром,
З волею в запасі
Ще повоює,
Поборовши страх...

Милість Божа –
Остання надія –
У веселоощах неба
Зрина.
Де ж моя безталанная
Мрія,
Що чекає світанків –
Сама?
Не знаходжу
Твого перехрестя,
Що під променем сонця –
У світ.
А любов –
На колінах безчестя
Під обіймами
Замкнених літ...

Ми залишаємось людьми завжди, в усьому,
І воля наша – сизокрилий птах –
Летить крізь хмари, не відчувши втоми,
Під щирим сонцем, вічним в небесах.
Відчує серце, як дощі зневіри
Благають повернути кроки днів,
Як час гортає душі сиво-сірі
І не лунає віковичний спів.
Прокинеться сумління, віра в слово
Все переможе на святій землі,
Ми до свободи вже давно готові,
І вірний шлях прокладемо в імлі.
І згасне ніч, і день народить весни,
Зрадіє світ від посмішок дітей,
І знову правда в очі гляне чесно
Без воєн і оманливих ідей...

Мій настрій, сонце, –
Не твоя печаль,
Журися далі
В спокою під хмари,
Розплата щира,
Як нічна мораль,
В зірках згубила
Зоряні корали.
Не піддаюся
Милостям дощу,
Що вже зненацька
Свідчить про турботи,
Можливо, сонце,
Я тебе прощу,
Можливо, вкриюся
Під променем скорботи...
Не полишай мене,
В яскраву мить,
В душі лишися
Краплею лихою,
Якщо захочеш –
Знову буду жить,
Лишивши щастя
В келиху з бідою...

Іще ти зможеш
Вимолить прощення,
Іще ти зможеш
Жити у хресті,
Можливо, вже забув
Родинне ймення
І скажеш знову:
Господи, прости!
Та вже здається,
Що життя примхливе
Блаженства хоче,
Вічності й добра,
Твоєю залишаюсь
Без надії
У мороку небесного
Тепла...

Жінки свої втрачають імена...
Пияцтво, наркоманія панують...
А де ж любов, надія і весна?
У глумі блуду їх уже не чують...
Призначення жіноче – ніжність – де?
Її на крилах принесе лелека,
Жіноче щастя діточок веде
Осінім днем або ж у літню спеку...
Хіба жінкам так личить щирий мат,
Цигарка закордонна в пухлих губках,
Зухвалих грубощів той вуличний парад?..
Ти ж, пташка, Жінко, чиста, як голубка!..
Чоловікам носити на руках
І пестити твою щасливу долю,
А ти надію втратила в словах,
Немов зріднилася з безжальністю і болем...
Тож зупинися, не втрачай себе,
Не дозволяй принижувати гідність –
Тоді і сонце з неба не впаде
І збережуть зірки твою невинність...

У пеклі часу
Десь блукає Доля
І загортає дні
У рай віків,
Ярмо свободи –
Сонячна сваволя,
І ти –
Немовби птах,
Що вже злетів.
Відчуєш день,
А потім –
Темінь ночі,
Блакить бажань
У radoщах зірок,
І будеш жити,
Як дощі зурочать,
Приймаючи
Немилості урок...

Цілую руки ваші,
Лікарі,
Ви білий світ рятуєте
Для Бога,
І з вечора
До ранньої зорі
Не зрадите
Єдину ту дорогу...
Благає серце
Біль прийнять чужий,
Що, наче вітер,
До душі ввірветься,
Блаженний шлях,
І чесний, і святий, –
Він буде вашим,
Доки серце б'ється...
З пошаною
До лікарів Землі
Надії зичу
І довготерпіння,
Хай сонце світить
Крізь дощі, в імлі,
І проростає

Доброти насіння...
Життя триває,
Спекою та в зливах,
Летять роки у вічність,
Наче мить...
Дай, Боже, цим рукам,
І сильним, і красивим,
Ще довго рятувати
І творить!..

Навіщо все,
Якщо життя скінчиться
І вітер волі
Вмиється слізьми?
На годівничку не злетять
Птахи-синиці,
Бо світ зухвалий
Згине у пільмі.
Ніколи болю
Не відчує серце,
Рука надій
До раю не веде,
І тільки пекло
Виблагає смерті,
У ній спочине,
Як життя вкраде.
Ти, безталанний,
У роках блукаєш,
Не запізнився,
Встигни все зробити,
У мить весняну
Гордого розмаю
Спитай себе,
Чи здатен
Знов любити...

А свідки – блазні
Серед темноти,
Борги – невчасні,
Хоч за ними – ти;
Як засторога –
Вершники подій,
І погляд Бога –
Крізь кільце надій.
Востаннє серце
Переб'є печаль,
В долонях смерті –
Цей проклятий жаль;
Роки невпинні –
Долі оберіг,
І ми – невинні,
Просто ти – не встиг...

Блукають світанки за ніччю,
Шукають надії в житті,
Вже сонце впадає у відчай,
Лишаючи світ в каятті.
Важка ти, дорого до віри,
Та сповідь – вогнями в свічках,
Бо випите горе – без міри –
Розплатою гине в словах...

Вже вимір часу –
Остаточна ціль,
Її не можна
Перервать роками.
І в подих вітру –
Змах пташиних крил.
Сміється сонце,
Що давно не з нами.
Ти замикаєш
Папороть душі
І погляд серця –
Все напризволяще,
Та позабути ніжність
Не спіши,
Як добру згадку
Про несміле щастя...

Від погляду щирого сонця,
Що гасить яскраві зірки,
Неначе тремтять на долоньці
Ті зорі тендітно-гнучкі.
Багаття життя, наче сполох,
Вирує, бажає, кричить –
І Бога замріяно молить
Спинити оманливу мить...

Даси знов згоду
На вогонь буття,
Хоч дні минають,
А за ними – ночі,
Ідеш до Храму,
Просиш каяття
І дивишся неначе
Богу в очі.
Тебе прощає
Вічністю надій,
Бо точно знає,
Де твої світанки
Несуть на крилах
Життєдайних мрій
Весну кохання,
З вечора й до ранку...

Дурман життя обманює
Собою –
Не ладить полум'я
З водою,
Та ще бажанням серце
Вкрите
До Бога сонцем
Помолитись,
Зірвати квітку
Покаяння,
Гріхи прощаючи
Востаннє,
І з крутоярів
Очманілих
Злетіти
На щасливих крилах...

За безлад справ
І обіцянок
Тебе заводить
День і ніч,
А сонце дивиться
У ранок
Під незліченний
Біг сторіч,
Шукає у вчорашній
Пісні
Лукавість щирості
Надій,
Та обривають стигле
Листя
Вітри безособових
Мрій...

Кафе кохання.
Кава – на двох.
Осінь листя
За вікном
Тремтить від холоду.
Бажань – немає,
У років – зима,
І серце
Наче вмерло з голоду.
Осінь терпка
І безпорадна.
Вона вбила бажання.
Століття минає
Останнє...

За сонцем
Солонуватого присмаку
Знов завітаю до тебе,
На півночі
Зрідка буваючи,
Замліле каміння цілюючи
Оманливим поглядом неба...
А плями на сонці –
Це пустощі,
Блаженна пустеля гріха.
Перебираю крем'яшки віку –
І біль волелюбний
Стиха...

Ненавиджу себе
І спонукаю:
Надію, наче сонце,
Збережи,
Та індульгенція
Гріхів не відпускає,
А випускає
Слів прудких ножі.
Цей витяг тексту –
В арматурі бруду,
А індекс болю
Втрачено давно,
Невже снігів навалу
Я забуду,
Згори злетівши
На рішуче дно?
Прабатько безвісти
Під'юджує забави,
Лінчує совість
Фарбу мізансцен,
Згадаю все,
Що втрачено небавом
І зазіхає

На життєвий крен.
Кривава кривда –
Сповіді чернетка,
Зернятко чисте
Проросте ріллям,
І від сваволі слів
Врятує нас абетка
І захистить блаженних
Вічний Храм...

**МІЙ КАРАВАН ПЛИВЕ
В ПУСТЕЛЯХ ВІКУ...**

Зухвалих радощів
Не вистачає серцю
І посмішок незграбних,
І вогню,
Коли блананням
У гріхах відвертих
Хвилини гостроверхі
Зупиню.
Впаду –
І на коліна стане
Юність,
І зрілість забажає
Теж піти,
Від неї відсторонено
Відсунує –
І опинює самотністю
В пільмі.
За все життя
Не сплачено й копійки,
У грозах зупинилася
Весна,
І щирі зими
У безсилах мріях
Засвітять зорі

На ранкових снах.
Прости мене,
Блаженна сива Доле,
Ти все дала,
Так, як звелів Господь,
Я прийняла
Шифровані паролі,
Душі своєї
Незрадливу плоть.
І все пройду,
І все почну спочатку,
Ще вистачить
І серця, і вогню
І знову небо зріже
Правду – матку,
Що у словах сміливих
Зупиню.
Дай, Боже, сили
Ти мені й надалі,
Не зупини
Років блаженний біг,
Відвертість серця,
Зоряні хорали
І дай все те,
Що дати ще не встиг...

Прости усе: гріхів обману
В терпких обіймах почуттів
І божевілья злих туманів
Застиглим пагорбом років,
І бездоріжжя щедрих жартів
У безпорадності зірок,
Жалобу лестоців невартих,
Жебрацтва сивого урок,
І коло, замкнене навіки,
І небажання далі жись,
Зневірені, змертвілі ріки
В поживі жадібних століть...

Брутальна лайка
Злих дощів
Під листя восени
І щирість
Перших почуттів
Наснилася мені,
І безкінечний
Білий сніг,
І сонця дивограй,
Весна
Заквітчаних доріг,
Блакитний
Неба край,
Мого кохання
Ніжний світ
Під зіркою
Вогню –
Спокусу
Цих безсилих літ
Довіку
Не збагну...

Залишуся твоєю назавжди,
Мовби Доля спинула політ,
Березневі дива – як несправжні,
І несправжній навколишній світ...
А з тобою – розбурханий вітер,
І зірки завмирають вночі,
Пастки всіх ненаписаних літер,
Непритомних років балачки...
Весни сині, зимове нашестя,
Літня спека, осінні дощі –
І невчасних мостів перехрестя,
Що згубили від щастя ключі...

І все ж таки чекаю
На світанки,
Дощі та небо –
В пестошах кохань,
Я ще лишуся,
З вечора до ранку,
В полоні несподіваних
Бажань.
І, озирнувшись на роки
Крилаті, –
Мені так просто
Їх не осягнуть, –
Знов зупиняю сонце
В своїй хаті –
Пізнати хочу
Цю миттєву суть...

Мій караван пливе
В пустелі віку,
Повітря костеніє
Без вітрил,
Нарешті дочекався
Крику вітер,
Щоб розігнати
По рефренах пил.
Тезаурус життя
Тасує карти,
І гра хвилин
Чатує без порад,
Так зваблюють
Невмілі дикі карти
Своїх прихильників,
Де кум і сват, і брат.
Шкодує за украденим
Сторіччя,
Не залишивши в пам'яті
Нюанс,
Рахує збитки
Щастя на узбіччі
Як свій останній
Блискавичний шанс...

Іду на сповідь...
Сонце потонуло
У божевіллі неба
Навесні,
Щось про кохання
Теж, напевне, чуло,
Або ж зненацька
Бачило у сні.
Зорю питало
Під обіймами світанків
Та зупиняло ласкою
Дощі,
І вже не вистачало
Щирих ранків,
Що поринали в ці
Веселі хитрощі.
Іду на сповідь я
До Господа і бачу
Ці посивілі скроні
В небесах...
Моє кохання
Так багато значить
Під чисту сповідь
На його вустах...

Ти, любове,
Чаруєш ніжністю
У шанобі
Хитких сподівань,
Мов блаженна,
Шукаєш скривджених
Та обурених
Часом бажань.
У соборі,
По фресках зовнішніх,
Безпорадна,
Блукаєш сама,
Світ лишився з тобою
Сонячним,
І дорога остання –
Зима...

Я прагну збагнуть
Перемогу
Над сумом. Без сонця,
В імлі,
В молитві торкнутися
Бога,
Хоча б це було
Уві сні.
Я прагну кохання
Нестями,
Що все подолає
Умить, –
Здійсниться все,
Задумане нами,
Якщо ми ще здатні
Любить...

Чи генеральський натягти мундир
На почуття, на грішний сірий вітер,
Чи знову дарувати світу зір,
Спокійне сонце та пожухлі квіти?
Чи знов отямитись у пустощах вогню
Або в блаженстві щирої нірвани,
А чи збагнути те, що не збагну,
Приклавши сіль на божевільні рани?
Усе – твоє, на вічність і на мить,
Що шаленіє сонячного ранку...
Живе природа, з нею знову жить,
Сховавши щастя у порожню склянку...

Ти не зможеш про все
Забути,
Не побачивши сонця
Рути,
Не торкнутися сон –
Травиці,
Випить роси, як чисту
Живицю.
Я забути не зможу,
Не хочу,
Боюсь, щастя зненацька
Зурочу,
Тільки подих натхнення
Відчую –
Бога знову і знову
Молю я:
Ти дозволь, Милосердний,
Прохання
В нічку темну і сиве
Рання –
Дай кохання замріяний
Вігер,
Бо без нього життя
Не прожити...

Панує біль і зрада, і любов,
У стиглім серці ще багато смутку,
Не зупинюсь у щирості промов,
Спіймавшись на болючу вудку.
А десь пильнують прикрощі буття
У задрощах років, що вже минають,
Дитинство і дорослі почуття,
Краплини сонця крізь дощі заграють...
Ти прощавай, благаючи момент,
Хвилина швидкоплинної заграви,
І подаруй життя нового сенс,
І благодать, і ще, можливо, славу...

У долонях віків
Ти – немовби дитина,
Нерозумна й мала,
А життя ще вирує в тобі,
Як весняна та днина,
Кличе й кличе
В обійми села.
Ти у місті живеш,
Небеса – над зірками
У буденність років –
Кожен час,
Теплі очі землі
І обіцянки мамі,
І благання,
Щоб вогник не згас.
Огорни мене, Доле,
Натхненна й привітна,
Ти не скривдиш
Надію й любов,
І калини старої
Ріднесенькі віти –
Біля серця мого
На Покров...

Так боляче мені босоніж
Блукати стернею життя,
Де сивина забила скроні
І душу сум в очах відтяв.
На волю рветься перемога,
Долоні тисне грішний зміст,
І раптом чуєш свого Бога –
Назавжди йде провина й злість.
Щодня, щороку, щохвилини
Ти знов навпомацки живеш,
Пливеш за течією в днинах,
Несеш свій щедрий, мудрий хрест.
Як дійдеш згоди із бідною
І розрахуєшся з людьми,
Навік залишишся собою,
Одинаком у світлі тьми...

Пророку милий, у ряснім намисті
Із неба в безлічі зірок
Або в шовковім жовтім листі,
Ведеш мене за кроком крок.
І, може, день іще настане,
Вітри в дорогу поженуть,
Під сіроокий погляд Мами
Збагну шалену миті суть...
Якщо захочеш, – буде сумно,
А посміхнешся, – знову лад,
І світ немов стає розумним
У нагородах тих порад.
Пророку мій, тебе благаю:
Не залишай своїх дітей,
Дай руку нам, веди до раю
Крізь пекло віри та ідей...

Порадь мені,
Як жити далі
У простирадлах
Сірих днів,
Де під заходами
Моралі
Весь білий світ
Немов зомлів.
У чому сенс
Життя і смерті?
Душі немає вороття,
Шепочуть сни
Слова відверті
Крізь вічний пил
Років буття.
Всміхаюсь долі –
Йде за кругом,
Десь у зірках
Притулок мій,
І обіцяють
Темні смуги
Змінити біль

На сміх живий.
Плеяда друзів
Остаточних
На шиї зашморг
Затягла,
Ходімо, Доле,
Кроком точним
Під захистом
Твого крила...

Всі оди зайві, у задусі – задум.
Ця мить нескорена – на гільйотині зла,
І на гілках нескореної влади
Тебе так просто лірою взяла.
Завмерли сосни в облямівках вітру,
Облога захопила почуття,
Регалії чужі – вже у повітрі,
Сіеста сходу – в декадансі дня.
Ми – варвари під вантажем скрижалей.
Міраж – за обрієм, і свідки – звідусіль,
Мінливу хвилю з болем повінчали,
Безсиле серце – без братерства крил.
Від дива нагороди не чекали,
А небо – монологом у зірках.
Родзинки спогадів – у ляпасах печалі,
Відчує волю яснозорий птах...

Самотносте моя,
Життя благаєш,
Розчавлюєш
Своїми пелюстками
І кляте пекло
Раєм називаєш,
А сонце
Заплямовуєш гріхами.
Твоє обійстя
Вкрите прілим мохом,
У вітах сонця
Не було й не буде.
Міліють ріки,
Та дерева сохнуть,
Блукають долі
По судах без суддів.
З душі виймаєш
Оберемок суму,
В безодню кличеш –
Там вже сиві гості
Чекають
І в обіймах глуму
Знов перемиють

Вже зотлілі кості.
Дай поєднати
Вічне з тимчасовим,
Дай озирнутись
У ночах і ранках,
Не силувать старе
З одвічно новим,
Пройти життя
Не тільки по світанках...

Ти – мій,
Насправді,
Може, тимчасово,
Батіг природи –
В запорах діб,
Кипіння волі
У намові слова
Загине зовсім
Під провини схиб.
Та елективність
Заподіє шкоди, –
Ти ж не відкрив
Америку тоді, –
Занапастити
Чорну гілку глоду
Все не спроможні
В лісі-глушині.
Глибоке озеро
Із темною водою
Час прийме
Під обійми
Синіх днів,
Буття долаємо,
Братаючись, з тобою
У верховенстві
Світу жебраків...

Асфальтові набряки –
Плями на серці
Під листям осіннім,
Що липне до ніг.
Чому залишилася
Зірка в відерці
В обіймах води,
Як отруений сніг?..

Ми жебраки з тобою, жебраки,
Жебрацтва нам іще доволі,
Залізні коні – різних доль смаки,
Не кличуть вже, кермуючи на волі.
Ми народилися у плесканні долонь
(нам небеса плескали у натхненні),
І сонце брало нас у свій полон,
Зігрівши наші душі, тіло, ймення.
Потужним ходом рухалось життя,
Єдиний день і ніч свята, єдина,
Просили ми у Бога каяття,
В молитві нахиливши сиві спини.
А провінційність так і лізла з нас,
Походження свого не приховаєш,
Слова, які тримали «про запас»,
Немов скінчились, доторкнувшись раю.
У небуденності грішити – сенс подій,
Належать їм історія й сучасність,
І домішки зізнань, дощів та мрій,
Думок розумних щастя і нещастя.
І все ж таки розтанула земля,
Зазеленіло листя в веснах правих,
І знов жебрацтва вірного буття
Покличе береги до переправи...

Недавня осінь,
Небо стало сірим,
Птахів не чути
В жадібних піснях,
І щирий сніг,
Неначе прахом сивим,
Нас огортає
В думках і словах...

Торік було
І ніби повернулось:
Струмки сюркочуть
В потемках лісів.
Шаноба пам'яті
Оманою зігнулась —
І спалахнув вогонь,
Як чистоти мотив.
Я йду до тебе,
Мій неполонений,
Згасає день,
А десь блукає ніч,
І повертаюсь
У дощах блаженних,
Зазнавши біль,
Відчувши серця клич...

Грішник,
Великий грішник –
Бодем зухвало б'єш.
І пломеніють вишні
Дивного кольору –
Беж.
Сміхом заллється
Спека,
Не дочекавшись
Дошу,
Крила зірве лелека,
Тільки я ...
Не прощу...

А вічність – у зірках,
Планета – наче сповідь,
Наївності буття –
Немає перешкод,
Лечу до тебе, ніч,
З пошаною любові,
Простивши без вагань,
Не зрадивши чеснот...

Знов проклинаю
Ці дощі осінні,
Що сонце хмурять,
Хоч вони невинні,
І обриваю листя,
Наче смуток,
Тим кроком по землі
Під зливу люту.
Малюй гріхи, вітри,
Розкуті хвилі,
Нема вже їм буття
Під бурі сиві,
Адже рокам
Зірок не вистачає
На самоті життя,
В омані раю...

А може, це бачу
У снах –
Літає смарагдовий
Птах,
Світанки зорю
Зустрічають
І ночі про день
Сповіщають?..
Ти скажеш, що це –
Не насправді,
Що все просто так –
Не буває .
В осінньому мороку
Правди
Веснянки піснями
Заграють...
Тобі одповім:
Сонце чути
Крізь хмари
Порогу ночі –
Неначе замріяне
Чудо,
А збутися
Знову захоче...

Біжу за осінню
В дощах-пересторогах,
Хоч в очі світять зорі
Та весна,
Щось вітер шепче
На терпких дорогах,
І усмішка кохання –
Ще рясна.
Осінні коси шелестом
Безсоння
Чіпляють листя жовте,
Мовчазне,
А погляд неба –
Жалощі сторонні,
Як сонце,
Що обманює мене...

А наостанку –
Заздрощі розлук,
Що заспівають
Жадібно та гірко, –
В обіймах безталанних
Стільки мук,
Що Доля меркне,
Як зотліла зірка...

Відчую погляд сонця
Навесні,
Не озирнувшись на літа
Минулі,
І серця поклик, наче
Уві сні, –
Життя природи щирістю
Милує.
Іду під мрії крізь шалений
Вік,
Та все ж таки на віру
Сподіваюсь, –
Весни бажань нездоланий
Поріг, –
Як божевілля, –
Без кінця і краю...

Вона стояла,
Наче мармурова,
А квіти падали
І падали у сніг,
Здивовано піднялись
Темні брови,
І сльози бігли
Потайки од всіх...
Чому ось так –
Оголена зневіра
Зомліла холодом
Незграбних потурань?
На плаху кличе
Доля очманіла
І не прощає
Пустощів бажань...

Гріховне коло обійду
З тобою
І навіжені весни
Перетну,
Як береги пов'язані
Рікою,
Так долі мовби сплетені
В одну.
Любов зустріне сонячним
Порогом,
Закривши осінь, вкрадену
Дощем...
Хіба чим завинили перед
Богом,
Що довго так шукали свій
Едем?..

За краєм неба,
Синім раєм,
Хвилюються
Пташині зграї,
І бренькіт чистий,
Наче диво,
Летить над містом
Посивілим...
Птахи, візьміть мене
До себе –
Відчути хочу щирість
Неба
І полетіти з вами
Разом,
Землі прощаючи
Образи...

Започатковує зима
Роки нестримні, тимчасові,
І унікає залишків природа,
Характери снігів вітри пересікають
У символах найближчих днів,
І навпіл розірве ту холоднечу спогад,
А може, і дощі її обмиють...
Прислужить сонце щирому іменню,
Назве себе щасливою бідною,
І спалить ту жагу сміливо
І тінню чорних плям затьмарить небосхили,
Не підкоривши радості чужої...

Зарічні зорі
Квапляться до літа,
Знаходять щирі,
Бажані слова,
На волі серце –
Кригою не вкрите,
І доля знов
Під небом ожива...

Затоном серце заблукало,
Та звук його нечутним став –
І враз кохання замовчало,
Та у словах твоїх –метал.
Сталеві жадібні ці ноги
Вже не чекатимуть зірок,
В очах – оголена скорбота
І небажань – зухвалий крок...

Збагну мінливу золотаву
Осінь –
Вона востаннє вітер свій
Виносить,
Зриває сонце під блудливі
Хмари
І руки тягне, і відьмує
Чари...
Ти, осінь, – сіра,
Хоч і листя – жовкле,
Десь без довіри під дощем
Примовкло, –
Тікай додому та приходь
Снігами,
Щоб збутись тому,
Що було не з нами...

Знов заблукають
Мої острови
Хвилями щедрого
Літа,
Вічністю неба
В омані землі,
Щастям,
Яке не прожите...

На південь щиро кличуть
Журавлі,
Їм небо розкриває свої
Крила,
За щастям запізнілим
Прибули
В цей смак життя,
Де пристрасті та сила.
Зухвале сонце промінь
Посила
Своїм птахам у вірі
Та надії –
То осінь за лісами
Загула,
Згадавши свої пестоці
І мрії...

Доле моя, мудра, зачарована,
Чом сумуєш в тихій давнині?
Може, зрадиш тим рокам поораним
Та й візьмеш з собою в білі сни?
Може, озирнешся, Доле, птахою,
Що летить за щастям навздогін?
Світить сонце променем-невдахою,
Та на сповідь кличе вітру дзвін...

Сине літо моє яснозоре,
Незупинний замріяний шлях
Зубожілих прямих осокорів,
Наче в сонце вмурований цвях,
Лип солодких метелики хочуть,
Обійнявши простори земні,
Квіти серце моє залоскочуть,
Загортаючи ночі у дні.
Безкінечний цей світ невблаганний,
Де отямитись щастя нема,
Де блукає поет безталанний
В кроках весен, а раптом – зима.
І, шукаючи блага людського
В мармурових шляхах забуття,
Служать вірою сила і слово
У бруталних надіях життя...

**«І я повертаюсь на танок хатини,
де рідні батьки...»**

*«Oratores fiunt, poetae nascuntur» –
ораторами стають, поетами
народжуються (Цицерон).*

Напевне, сам Господь вкладає в душу й уста поета СЛОВО, яке не вмере, не загине.

Усе тече, усе змінюється. «Tempora mutantur, et nos mutatur in illis» (часи змінюються – і ми міняємось з ними). Однак незмінними є істина, добро, любов, віра і надія. І саме ними пульсує поезія сьомої книги чернігівської авторки Олени Мамчич.

Лейтмотивом нової збірки віршів «Константа» звучать Шевченкові слова: «Не вмирає душа наша, не вмирає воля». Добрі справи і люблячі серця ніколи не кануть у Лету.

У поезії Олени Мамчич – синергетика землі і неба, вічний пошук людиною свого

«я» у світі добра і зла, священні дороги до маминих джерел і батьківського порога, до Бога і до Храму людської душі, любов до України й духовна енергетика рідного слова... Це КОНСТАНТА. Сакральне... Те, на чому тримається світ:

Не запізнися,
Встигни все зробити,
У мить весняну
Гордого розмаю
Спитай себе,
Чи здатен
Знов любить...

Україна для поетеси – вічне сонце,
свята молитва:

Ти – вічне сонце,
Ти – свята молитва
До всіх,
Хто дихає тобою
І живе,
Та ще чекає
Віковічна битва
Добра зі злом,
Що нас усіх зове...

Рідна земля, її краса, символи України – не пусті слова для справжнього патріота, у лексиконі якого немає поняття «майдануті», а є біль і розпач душі українця, що на майданах перехресть виборює кращу долю для своїх дітей і онуків, є сльози і незагойні криваві рани матерів, що втрачають своїх дітей на неоголошеній чужій війні, розв'язаній у самому серці Європи через чийсь безглузді амбіції (у XXI столітті!): «Неначе химера, спотворений світ водночас сміється і плаче...».

Слово у поетичних рядках авторки проростає калиною, розквітає красою і «грацією вислову», різнобарвними поетичними образами, на рідній землі «вітер волі вмивається слізьми», а «любов зустрине сонячним порогом, закривши осінь, вкрадену дощем...». Яке багатство мовних засобів і поетичних образів!

Ліричне слово Олени Мамчич виграє всіма барвами веселки, проривається джерелом чистої води чи невгамовним

криком душі, що страждає за долю рідної країни, кохаючи її щиросердо, розуміючи і поділяючи увесь той біль, який переживає її народ.

Між рядками поетичних замальовок прочитується «*Contra spem spero!*» – «Без надії сподіваюсь», а ще – безперечне «*Amor omnia vincit*» – «Любов усе здолає»... І віриш, що ми все подолаємо і переможемо, тому що саме СЛОВО, його натхнення, гармонія, сила, міць є найкращими ліками, невидимою зброєю, життєвим кредо.

**Любов Райська,
кандидат педагогічних наук,
доцент**

Про автора

Олена Мамчич народилася в Чернігові. Закінчила філологічний факультет Київського державного університету імені Тараса Шевченка. Завідувач кафедри мов і методики їх викладання Чернігівського національного педагогічного університету імені Т.Г. Шевченка, кандидат педагогічних наук, доцент. Відмінник освіти України. Нагороджена знаком МОН України «Василь Сухомлинський». Авторка більше 110 науково-методичних та літературно-художніх публікацій, виданих в Україні та поза її межами: 45 міжнародних антологій, 6 збірок поезій, літературно-критичних статей, рецензій. Дипломант Всеукраїнського літературного конкурсу «РУСЛО» (Київ, 2007). Член обласної літературної спілки «Чернігів». Керівник обласної літературної студії «Гарт». Голова Чернігівського обласного осередку Всеукраїнської творчої спілки «Конгрес літераторів України».

ЗМІСТ

<i>Константа</i>	4
У СПОГАДИ ПОРИНУЛА ЗЕМЛЯ	5
Ти, земле.....	6
Я – білий подих.....	7
Небесна Сотня.....	8
Існує слово.....	9
Нехай не все.....	10
Застрягли ми.....	12
Жахливий час.....	14
Чужа країно.....	16
Блаженних депутатів.....	17
У спогади поринула земля.....	19
Лампада пам'яті.....	21
Ти запалив свічу.....	22
Чи стала на коліна, Україно.....	24
Втрачаємо душі незгасний жар.....	27
Що я дала тобі, моя країно.....	29
Свого приниження, народе.....	30
Немає ладу.....	31

Шановне панство	32
Спаплюжив час	33
Від безнадії серце	34
Крик безголосий	35
Ідемо мовчки	36
Згуртуймося.....	37

МОЛИТВА ДО СОНЦЯ..... 39

Маленька хатка	40
Долоні плескають	41
У мріях сонця	42
І знову згода.....	43
Ця молитва – до тебе	44
Звичайно ж, знову.....	45
Паперові пароплави.....	46
Живеш, як неук.....	47
У чому сенс життя.....	48
Ніхто і ніде, і ніколи.....	49
Відтяли душу.....	50
І власноруч.....	51
У ліриці життя.....	52
Милість Божа.....	53
Ми залишаємось людьми	54
Мій настрій, сонце.....	55

Ще ти зможеш	56
Жінки свої втрачають імена.....	57
У пеклі часу	58
Цілую руки ваші, лікарі	59
Навіщо все	61
А свідки – блазні.....	62
Блукають світанки.....	63
Вже вимір часу	64
Від погляду щирого сонця.....	65
Даси знов згоду	66
Дурман життя	67
За безлад справ	68
Кафе кохання.....	69
За сонцем	70
Ненавиджу себе і спонукаю.....	71

МІЙ КАРАВАН ПЛИВЕ

В ПУСТЕЛЯХ ВІКУ... ..	73
Зухвалих радощів.....	74
Прости усе	76
Брутальна лайка злих дощів.....	77
Залишуся твоєю	78
І все ж таки чекаю.....	79
Мій караван.....	80

Іду на сповідь.....	81
Ти, любове.....	82
Я прагну	83
Чи генеральський.....	84
Ти не зможеш про все забути.....	85
Панує біль	86
У долонях віків	87
Так боляче мені босоніж.....	88
Пророку милий.....	89
Порадь мені	90
Всі оди зайві.....	92
Самотносте моя.....	93
Ти - мій, насправді	95
Асфальтові набряки.....	96
Ми жебраки.....	97
Недавня осінь	98
Торік було	99
Грішник, великий грішник.....	100
А вічність - у зірках.....	101
Знов проклинаю.....	102
А може, це бачу у снах	103
Біжу за осінню	104
А наостанку	105
Відчую погляд сонця.....	106
Вона стояла	107

Гріховне коло	108
За краєм неба	109
Започатковує зима.....	110
Зарічні зорі.....	111
Затоном серце заблукало	112
Збагну мінливу золотаву.....	113
Знов заблукають	114
На південь щиро кличуть.....	115
Доле моя, мудра.....	116
Синє літо.....	117
<i>«І я повертаюсь на ганок хатини, де рідні батьки...».....</i>	<i>118</i>
<i>Про автора .....</i>	<i>122</i>

Літературно-художнє видання

Мамчиц Олена Борисівна

CONSTANTIS

КОНСТАНТА

Поезії

Літературній редактор *Любов Райська*

Технічний редактор *Олег Єрмоленко*

Обкладинка: пейзажне фото **Борис Мамчиц**

Фото авторки **Валерій Шайгородський**

Комп'ютерна верстка *Ольга Полковник*

Комп'ютерний набір *Олена Мамчиц*

Коректор *Любов Райська*